

A szerencse lázadása

1991-ben a Holmi szerkesztősége novellapályázatot hirdetett, melynek címe „Szabadon választható kezdő-, illetve zárómondatok” volt.

2015 novemberében Budakalászon a Barcza Katalin vezette Kreatív Írás Kurzus egyik feladata is ez lett. Nevezetesen, az alábbi idézetek valamelyikének felhasználásával, témamegkötés nélkül kellett úgy megírni egy történetet, hogy az idézetek egyike vagy első, vagy utolsó mondatként szerepeljen benne.

Alább a választék, és azután egy lehetséges megoldás.

Mármint az, amit írtam. Azzal a kis bukéval, hogy végül bele-szaladt az összes idézet, egy történetbe fűzve. Amikor először olvastam a feladatot, egyszerre csak összeálltak a mondatok. És rendhagyó módon, ez az írás végre kissé könnyedebb lett a korábbiaknál, csak egy amolyan szórakoztatni vágyó ponyvácskává alakult.

Tehát az idézetek:

"Senki se vette észre, hogy eltűnt, mint azt sem, hogy ott volt, vagy azt, hogy élt." (Móricz: Tragédia)

"Halkan és gyorsan sírt." (Kosztolányi: Omelette a Woburn)

"Némely embert a szerencse tenyerén hord, míg a másik ember számára csak azért tart tenyeret, hogy megpofozza vele. (Jókai: A szerencsétlen szélkakas)

"Sokszor van az úgy az életben, hogy nem igazság az, ami igazság." (Tömörkény: Hazajárók)

"A halak nem hazudnak." (Karinthy: Így írtok ti, Néhány Jeopardy-mondás)

"A hegycsúcsok fölül vannak." (Karinthy uo.)

"Nagy csacsi a kicsike." (Mikszáth: Nagy kutya a vicebíró)

"Ez délután volt, egy délután, a délutánoknak azzal a markáns ismétlődésével, ami már nem is emberi, istenem, egy délután! mit lehet várni tőle, nem igaz? ahogy mondaná valaki." (Karinthy: Így írtok ti - Szomoró D. A dió)

"A férfi bizalmasan az ágy szélére ült." (Hunyady: Havasi levegőn)

"A fölébredés - igaz - elviselhetetlen szenvedéseket okoz." (Csáth: Ópium)

"Munka nélkül voltam; egy parkba vettem magam, ahol álmosan figyeltem a zöld szín játékát a gyepen és a fákon." (Gelléri: A szállítóknál)

"Fényes délben a napszúrás úgy reszket a levegőben, mint valami hegyes, gonosz aranytű." (Kosztolányi: A kövér bíró)

"A legtöbbször itt kezdődik a gyógyulás, ha az embert álmában a nők látogatják. (Krúdy: Alkonyati elbeszélés)

"A fényes teremben leírhatatlan pánik tört ki." (Nagy Lajos: Razzia)

Kiegészítés: "Azt mondom, törje ki a nyakát az olyan építőmester, aki két egyforma házat épít egymás mellé." (Tersánszky Józsi Jenő: A/B. Kakuk Marci – 25)

És a történet: A szerencse lázadása

-részlet-

Sokszor van az úgy az életben, hogy nem igazság az, ami igazság. Némely embert a szerencse tenyerén hord, míg a másik ember számára csak azért tart tenyeret, hogy megpofozza vele. Példának okáért nekem két kézzel szórta a pofonokat. Akkoriban nehéz idők jártak, különösen New York-ban. Az egész azzal kezdődött, hogy a Wall Street megbolondult. Ez az utca széles, de kétoldalt a komor és magas épületek egész sora miatt igen szűkösnek és nyomasztónak hat. A homlokzatok úgy borulnak a járda fölé, mit fenyegető óriások. Az egyik olyan, mint a másik. Nálunk ilyen elő nem fordulhatna odahaza. De itt? Azt mondom, törje ki a nyakát az olyan építőmester, aki két egyforma házat épít egymás mellé. Talán csak a Wall Street 11, a

tőzsde épülete mutatósabb, azzal a régies oszlopcsarnokával. Persze ezzel akkor már senki sem törődött. Az emberek tömegbe verődve vonultak elé, kiabáltak, mutogattak és az öklüket rázták. A tőzsdegalérián és a brókereknél **a fényes teremben leírhatatlan pánik tört ki**. Bokáig gázoltak a szétszórt bankjegyekben és értékpapírokban. A részvények már fabatkát sem értek, mindenki szabadulni akart tőlük. A válság úgy terjedt, mint a futótűz. Tombolt, megállíthatatlanul zakatolt előre, akár egy elszábadult gőzmozdony, mindent és mindenkit elsöpörve maga elől. 1930-at írtunk.

Nem sokkal később egy álmos őszi napon váratlan vendégként beköszönt hozzám a szerencse. **Ez délután volt, egy délután, a délutánoknak azzal a markáns ismétlődésével, ami már nem is emberi, istenem, egy délután! mit lehet várni tőle, nem igaz? ahogy mondaná valaki**. De akkor, azon a napon az a kétkedő valaki bizony nagyon nagyot, mondhatnám, hatalmasat tévedett volna, mert a történések hatására a sorsom hirtelen gyorsasággal jó irányba fordult.

Éppen a szokásos körömet róttam a parkban, ahol mindig be lehet gyűjteni valami kis ottfelejtett, elhagyott élelmet, ruhadarabot, miegyebet, amikor az egyik bokor mögül két elfojtott puffanást hallottam. Nem bírtam a kíváncsiságommal, hát közelebb mentem. Két embert láttam ott, az egyiket függőlegesen, a másikat vízszintesen. Az előbbi kezébe pisztoly volt, az utóbbi pedig már meghalt. Kővé meredtem, és mire mozdultam volna, a pisztoly csöve már az arcomba meredt. Ekkor halk csettenés hangzott. Aztán még egy, és még vagy öt. Hát igen. A pisztoly besült. Engem levert a víz, de ez semmi sem volt ahhoz képest, ami annak a másiknak az arcára volt írva.

*A teljes szöveg elérhető a Kézműves irodalom részeként,
további részletek a www.zsenart.hu/ntp.html oldalon.*